

synderlig store Midler og uden videre Ulejlighed. Jeg tænker her paa en Samvirken mellem de mange Hundrede Andelsmejerier og de forskellige Landsbyskoler. Disse Andelsmejerier kunne i Reglen med største Lethed varme Mælk, enten skummet eller sød Mælk, og det vilde i hvert Fald for mange af disse fattige Børns Vedkommende være et Fremskridt fra det, man har nu, om de, naar de kom til Skole eller havde siddet nogle Timer og skulde til at gaa hjem, kunde faa et stort Glas styrkende, varm Mælk. Det vilde være en Form for Bespisning, som til at begynde med ikke vilde være saa gal, og som pekuniært ikke vilde betyde ret meget. Det er det første Skridt, der er det vanskelige, og fordi der ikke er nogen enkelt Landkommune, som har grebet ind paa dette Omraade, have saa mange Kommuner til Trods for, at der i Virkeligheden er lige saa stor Trang der som i mange Bykommuner; hidtil ladet denne Opgave ligge. Jeg tror ikke, at det er af Mangel paa Interesse eller god Villie over for de fattige, at Landboerne her have staaet tilbage, det har været af Mangel paa Lejlighed til at faa Folk i Tale og til at faa Opraab i Bladene — det er dette og meget andet, som har bidraget til, at denne Sag er blevet skudt noget i Baggrunden for Landets Vedkommende.

Jeg udtaler Haabet om, at dette Forslag maa blive ændret saaledes, at det ikke kommer til at lægge nogen Hindring i Vejen for de Kommuner, hvor der sidde Venstremænd og Socialdemokrater, der ere valgte paa og ville betragte det som deres Opgave navnlig at udøve en Virksomhed, der kan være af Betydning for de fattigste, for dem, der trænge, og navnlig for Børnene, og at ikke Gennemførelsen af dette Lovforslag skal komme til at lægge Hindringer i Vejen for, at de enkelte Kommuner helt kunne overtage Bespisningen af Børnene i Kommunens Skoler, og da ganske særlig af de Børn, som i Virkeligheden trænge til at faa et Maaltid Mad.

Svendsen: Jeg skal kun give et ganske kort Svar paa de Bemærkninger, som det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) henvendte til mig. Jeg vilde beklage det

meget, om jeg virkelig skulde føle mig saa stor, som det ærede Medlem gav det Udseende af, saavel som af, at jeg ikke skulde forstaa, om det ærede Medlem talte til mig eller til mine Meningsfæller eller til andre her i Tinget. Det ærede Medlem maa dog endelig ikke tro, at jeg betragter det som nogen Ære, at han indlader sig paa at disputere med mig. Jeg skal ganske kort referere, hvordan Sagen forholdt sig den Gang. Det ærede Medlem mener jo, at det var det ærede Medlem fra Assens (Berntsen), som han hentyder til med sin Udtalelse, det er da kedeligt, at han stadig nævner mig i den Tale, han citerer. Men i Anledning af, at det ærede Medlem fra Assens den Gang sagde, at hans Betragtning af det Forslag, som laa paa Tingets Bord, var den, at det vilde forøge Rigsdagens Oplag af Makulatur, maa jeg dog gøre opmærksom paa, at det var jo netop det, der fandt Sted; Forslaget kom jo ikke længere end i Papirskurven, deri puttede jo Landstinget det. Det, hvorom Striden mellem det ærede Medlem og andre her i Salen — jeg skal ikke nævne mig selv — den Gang drejede sig, var det Ændringsforslag, som vi havde stillet, og som netop gik ud paa, at Lovforslaget skulde have den Form, som den højtærede Kultusminister nu har givet det, saaledes, at Kommunalbestyrelserne skulde have Ret til at yde Bidrag til private Foranstaltninger til Skolebørns Bespisning, hvorimod de ligesom hidtil skulle være nødte til at spørge Amdraadet, saafremt de ville have indført almindelig Skolebespisning. Det var det, hvorom Striden drejede sig, og som det ærede Medlem sagde, havde bragt Debatten op til en Lidenskabelighed, som man sjælden saa her i Tinget. Om dette Punkt var det, han sagde, at det var et af Demokratiets fundamentale Spørgsmaal, der ligefrem og simpelthen drager Grænsen mellem dem, der ere Demokrater, og dem, der ere Demokratiets Fjender. „De Herrersmile ad denne Sag i Dag, men de ville en anden Dag sikkert komme til at fortryde, at de have været Modstandere deraf.“ Som jeg sagde før, jeg har ikke fortrudt, at jeg har været Modstander af dette Forslag, og jeg antager, at hele Tinget omtrent ved Vedtagelsen af det foreliggende For-